

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 15. studenoga 2010.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o rokovima plaćanja obveza, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Zoran Milanović, Milanka Opačić, Dragica Zgrebec, Slavko Linić, Ivo Jelušić, Nadica Jelaš.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a

PRIJEDLOG

**ZAKONA O ROKOVIMA PLAĆANJA OBVEZA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2010.

PRIJEDLOG ZAKONA O ROKOVIMA PLAĆANJA OBVEZA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u svezi sa člankom 49. stavkom 3. Ustava Republike Hrvatske.

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Nelikvidnost i neurednost plaćanja obveza jedan su od najvećih problema hrvatskog gospodarstva. Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08) u člancima 173. do 177. propisao je rokove plaćanja u poslovnim transakcijama ali se oni ne poštuju niti se prekoračenja kažnjavaju.

Europska unija je svojim direktivama propisala rokove plaćanja i visinu kamate na kašnjenje plaćanja. Izmjenom direktiva iz 2010. godine propisan je standardni rok plaćanja od 30 dana koji vrijedi za državni i privatni sektor a samo u iznimnim okolnostima može se produžiti na maksimalno 60 dana. Kašnjenje u plaćanju je i u Europskoj uniji česta pojava ali njezina administracija intenzivno radi na njihovom sprečavanju. Članice Europske unije godinama primjenjuju direktivu o sprečavanju kašnjenja plaćanja u komercijalnim transakcijama pa bi i u Hrvatskoj trebalo ozakoniti njezine odredbe.

Kada je Vlada početkom 2009. godine objavila antirecesijske mjere jedna od najvažnijih bila je osiguranje likvidnosti javnim poduzeća, odnosno skraćivanje rokova plaćanja na 60 dana. Da ova mjera nije polučila rezultate vidljivo je iz podataka o stanju nelikvidnosti koja raste do zabrinjavajućih razmjera.

Krajem ožujka 2009. godine registrirana je nelikvidnost kod 21 896 pravnih osoba u iznosu od 15,6 milijardi kuna a u njima je bilo zaposleno 39 843 radnika. Registrirana je nelikvidnost i kod 32 815 obrtnika u iznosu 4,3 milijarde kuna a oni su zapošljavali 21 127 radnika.

U kolovozu 2010. godine nelikvidnost je evidentirana kod 30 764 pravne osobe u iznosu od 26,1 milijardu kuna a kod njih je bilo zaposleno 39 808 radnika. Nelikvidno je bilo i 39 853 obrtnika u iznosu od 5,8 milijardi kuna a oni su zapošljavali 25 289 radnika.

Po ročnosti najbrže rastu dugovanja s rokom plaćanja do 60 dana što ukazuje na rast tekuće nelikvidnosti. Značajni iznos dugovanja vuče se godinama i ona su nenaplativa. Kolika su stvarna dugovanja javnog i privatnog sektora gotovo je nemoguće utvrditi bez zakonske obveze da se ona popišu jer dužnik nije obavezan prijaviti dugovanja koja nije podmirio u ugovorenom roku.

Za jačanje pravne sigurnosti u pravnom prometu stoga je potrebno propisati najduže rokove odgode plaćanja.

Donošenjem ovog Zakona sprečavaju se ucjene i moguća korupcija kod naplate potraživanja.

III. OCJENA POREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlažemo da se zakon donese po hitnom postupku jer se prijedlogom otklanjaju određeni poremećaji u gospodarstvu koji utječu na gospodarski rast i razvoj.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst prijedloga zakona dan u je u obliku Konačnog prijedloga o rokovima plaćanja.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ROKOVIMA PLAĆANJA OBVEZA

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se rokovi plaćanja obveza za državni i privatni sektor, te obveza iz Državnog proračuna.

Članak 2.

Rok ispunjenja novčane obveze dužnika je 30 dana od nastanka dužničko vjerovničkog odnosa.

Ugovorom je moguće utvrditi i drukčiji rok ispunjenja novčane obveze dužnika ali ne dulji od 60 dana.

Članak 3.

Dužničko vjerovnički odnos nastaje danom prijema robe, izvršenja usluge, odnosno danom ovjere građevinske situacije.

Članak 4.

Za prekoračenje roka plaćanja iz članka 2. ovog Zakona obračunava se zatezna kamata.

Zatezna kamata se obračunava od prvog dana nakon roka za podmirenje obveze plaćanja.

Članak 5.

Ako obveza plaćanja nije podmirena u roku utvrđenom u članku 2. ovog Zakona odgovorna osoba dužnika dužna je sačiniti Plan nagodbe s vjerovnikom i o tome izvijestiti nadzorni odbor.

Članak 6.

Ako nadzorni odbor utvrdi odgovornost odgovorne osobe s kašnjenjem u podmirivanju obveza utvrđenih Planom nagodbe s vjerovnikom pokrenuti će postupak za njezino razrješenje.

Članak 7.

Nadzorni odbor trgovačkog društva u državnom ili pretežno državnom poduzeću dužan je svaka tri mjeseca izvijestiti Vladu Republike Hrvatske o podmirivanju obveza i Planom nagodbe s vjerovnicima.

Članak 8.

Ako Vlada Republike Hrvatske utvrdi odgovornost nadzornog odbora iz članka 7.

ovog Zakona pokrenuti će postupak razrješenja uprave i nadzornog odbora trgovačkog društva.

Ako Vlada Republike Hrvatske utvrdi odgovornost za kašnjenje u podmirivanju obveza Državnog proračuna pokrenuti će postupak za razrješenje odgovorne osobe u ministarstvu, odnosno državnoj instituciji.

Članak 9.

Vlada Republike Hrvatske dužna je svaka tri mjeseca izvijestiti Hrvatski Sabor o stanju likvidnosti državnih i javnih poduzeća, Državnoga proračuna i drugih državnih institucija, te o njihovim dospjelim nepodmirenim obvezama.

Članak 10.

Danom primjene ovog Zakona odgovorne osobe u državnim i privatnim trgovačkim društvima, odnosno obrtnici dužni su popisati dospjele nepodmirene obveze te u roku od 60 dana izraditi plan njihovog podmirenja i dostaviti ga Financijskoj agenciji.

Financijska agencija će kontrolirati izvršenje plana podmirenja dospjelih nenaplaćenih obveza.

Članak 11.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kn kazniti će se pravna osoba ako ne podmiri obvezu plaćanja u rokovima iz članka 2. ovog Zakona.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kazniti će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 12.

Novčanom kaznom od 10.000,00 do 100.000,00 kn kazniti će se pravna osoba ako:

- a) ne izradi Plan nagodbe s vjerovnikom
- b) ne popiše dospjele nepodmirene obveze iz članka 10. ovog Zakona i ne izradi plan njihovog podmirenja.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kn kazniti će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 13.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 10.000,00 kn kazniti će se članovi nadzornog odbora ako ne postupe sukladno odredbama članka 6. i članka 7. ovog Zakona.

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu i primjenjuje se danom objave u „Narodnim novinama“.

O b r a z l o ž e n j e:

Članak 1. i 2.

Utvrđuju se obveznici na koje se primjenjuje Zakon i propisuju se rokovi plaćanja novčanih obveza.

Članak 3.

Definira se dan nastanka dužničko vjerovničkog odnosa

Članak 4.

Utvrđuje se pravo obračuna zatezna kamate za prekoračenje roka plaćanja

Članak 5.

Propisuju se radnje koje mora činiti odgovorna osoba ukoliko se prekorače rokovi plaćanja obveza

Članci 6. i 7.

Utvrđuje se obveza nadzornog odbora u slučajevima kad se plaćanje obveza ne vrši u zakonskim rokovima

Članak 8.

Utvrđuju se postupci koje provodi Vlada Republike Hrvatske kada se plaćanje ne vrši u zakonskim rokovima

Članak 9.

Propisuje se obveza Vlade Republike Hrvatske o izvještavanju Hrvatskoga sabora o stanju likvidnosti javnog sektora

Članak 10.

Propisuje se obveza popisivanja dospjelih nepodmirenih obveza i način njihovog podmirivanja

Članci 11., 12. i 13.

Propisuju se novčane kazne za pravne osobe i odgovorne osobe u pravnim osobama ako ne postupe po odredbama ovog Zakona.

Članak 14.

Regulira se vrijeme stupanja na snagu i primjena ovog Zakona.